

Απαντήσεις

1. Το κείμενο του Χρ. Γιανναρά αναφέρεται σε κάποια βαθύτερα αίτια της υποβάθμισης της γλώσσας μας, όπως αυτά ξεπηδούν από το σύγχρονο τεχνοκρατικό και καταναλωτικό τρόπο ζωής. Εστιάζει το πρόβλημα στην πολιτιστική κρίση μιας κοινωνίας, τα μέλη της οποίας έπαψαν να επικοινωνούν ουσιαστικά, έπαψαν να έχουν συλλογικούς στόχους, κοινά οράματα και γνήσιες αξίες. Στο πλαίσιο λοιπόν μιας γενικευμένης υποβάθμισης της ποιότητας ζωής σ' όλες της τις εκφάνσεις –κοινωνική, πολιτική, ηθική, ιδεολογική- έπαψε και η γλώσσα, η οποία εκφράζει την ίδια τη ζωή, να ερμηνεύει, να υπηρετεί αξίες, να εμβαθύνει, να αποκαλύπτει αυθεντικές ιδέες και συναισθήματα. Δεν κάνει τίποτα άλλο παρά αποκαλύπτει τον αποπροσανατολισμό, τη σύγχυση και την επιδερμική θεώρηση του τρόπου ζωής των ανθρώπων που τη μιλούν.

2. α) Σ

β) Λ

γ) Λ

δ) Σ

ε) Σ

3. 1-γ

2-δ

3-ε

4-α

5-β

4 Οι δύο ερωτήσεις της πρώτης παραγράφου: «Είναι άραγε θέμα εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων, προσανατολισμού της παιδείας;» και «μια κοινωνία που δεν κοινωνεί, που δεν έχει συλλογικούς στόχους, κοινά οράματα, σε ποια γλώσσα να μιλήσει;» τίθενται σκόπιμα από το δοκιμιογράφο, προκειμένου να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση και βαρύτητα στο βασικό πρόβλημα. Επίσης, οι απαντήσεις δίνονται στην πορεία του κειμένου.

Γ.

Ενδεικτικός τίτλος: Γλωσσική κρίση

Ενδεικτικός πρόλογος

Πολλοί μιλούν σήμερα για κρίση και υποβάθμιση της γλώσσας μας, με συνέπεια να μην είναι εφικτή η βαθύτερη και ουσιαστική επικοινωνία των ανθρώπων αλλά και η αβίαστη έκφραση των διανοημάτων και των συναισθημάτων τους.

Στοιχεία που μαρτυρούν την υποβάθμιση της γλώσσας μας:

- η λεξιπενία και γενικότερα η συρρίκνωση του λεξιλογίου,
- η κακή χρήση της γραμματικής και του συντακτικού,
- η άκριτη χρησιμοποίηση ξένων λέξεων,
- η κενολογία (λόγος χωρίς ουσία, αερολογίες),
- η αδυναμία ακριβούς διατύπωσης,
- η χρησιμοποίηση άστοχων εκφράσεων,
- η τυποποίηση λεκτικών σχημάτων,
- η χρήση μια συνθηματολογικής και απλουστευτικής γλώσσας.

Αίτια της γλωσσικής υποβάθμισης

- Στον αιώνα της πληροφορικής και της τεχνολογίας ο άνθρωπος περιχαράκωνεται στα στενά πλαίσια «ειδικών» λεξιλογίων και κωδικοποιημένης επικοινωνίας.
 - Η επίδραση των **MME** και κυρίως της τηλεόρασης.
 - Η **τυποποίηση** των ανθρώπινων σχέσεων.
 - Η αρνητική επίδραση της **πολιτικής**:

Εδώ παρατηρείται:

α. η χρήση μιας ξύλινης και συνθηματολογικής γλώσσας για την εξυπηρέτηση κομματικών σκοπιμοτήτων.

β. η μετατροπή της γλώσσας σε μέσο εξαπάτησης του λαού και άσκησης μιας λαϊκίστικης και δημαγωγικής πολιτικής.

- ε. Η πολιτιστική διείσδυση των ανεπτυγμένων κρατών στη χώρα μας. (με τον όρο «πολιτιστική διείσδυση» εννοείται η επιβολή αξιών, προτύπων, τρόπων ζωής και γενικά της κουλτούρας ενός λαού σε άλλους).

Ενδεικτικός επίλογος:

Προσωπική ευαισθητοποίηση του κάθε ατόμου: κριτική σκέψη, επαφή με το βιβλίο, αυτοκριτική.

Η **οικογένεια** έχει τη δυνατότητα να βοηθήσει τους νέους να αποφεύγουν τυποποιημένες λέξεις.

Η **εκπαίδευση** μπορεί να διαδραματίσει ενεργό ρόλο: οργανωμένες βιβλιοθήκες, ανθρωποκεντρική παιδεία)

Τα **MME** είναι απαραίτητο να ελέγχονται από αρμόδιους φορείς για τη γλώσσα που χρησιμοποιούν.

Η **πνευματική ηγεσία** μπορεί να έχει διαφωτιστικό ρόλο όσον αφορά τη σπουδαιότητα της γλώσσας για το άτομο και το έθνος.

